

DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ ANGLEŠČINE ZA UČENCE 9. RAZREDOV OSNOVNE ŠOLE

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

20. MAREC 2019

Moderirana navodila za vrednotenje

1. naloga: Everyone is fighting a battle

Št. točk	Opisni kriteriji
9–10	<p>Vsebina ustreza nalogi. Iztočnici sta neposredno ali posredno (a razvidno) upoštevani in dobro razviti. Sestavek vsebuje tekmovalčeva lastna razmišljanja, stališča, ki jih podkrepi oz. razloži.</p> <p><i>Tekmovalec opiše enega od Arnoldovih notranjih bojev ali pa bojev z drugimi in predstavi njihove posledice/učinke/rezultate; izrazi svoje stališče do predstavljene Arnoldove bitke. Pojasni, ali vidi glede tega kakšne podobnosti med njim in Arnoldom in to podkrepi. (Več o pričakovani vsebini v nadaljevanju).</i></p> <p>Besedilo je povsem ustrezno zaokroženo in miselno urejeno. Jezikovno je bogato, slogovno povsem ustrezno in usklajeno z vsebino oz. nalogo. Pričakujemo nevtralen slog (glede na namen).</p>
7–8	<p>Vsebina ustreza nalogi. Iztočnici sta neposredno ali posredno upoštevani (in je to mogoče razbrati), dokaj ustrezno razviti, več je naštevanja oz. navajanja vsebine.</p> <p>Besedilo je ustrezno povezano in zaokroženo. Jezikovno je pestro in slogovno ustrezno.</p>
5–6	<p>Vsebina večinoma ustreza nalogi, tekmovalec pretežno predstavlja, našteva in manj razlaga oz. pojasnjuje oz. podkrepi.</p> <p>Notranja koherentnost je zrahljana. Besedilo je jezikovno ustrezno, a morfološko in skladijsko skromnejše. Prisotne so slogovne šibkosti (npr. leporečenje, preslabo upoštevanje navedene situacije).</p>
3–4	<p>Vsebina delno ustreza nalogi. Besedilo je pretežno obnova/povzetek/navedbe iz romana oziroma dogodkov, naštevanje več tem oz. izhodišč brez ustrezne razvitosti. Besedilo je lahko zaradi tega predolgo.</p> <p>Besedilo deluje premalo povezano. Prisotne so številne slogovne šibkosti (npr. zastranjevanje). Jezikovno je še ustrezno, a skromno na morfološki in skladijski ravni.</p>
1–2	<p>Vsebina je večinoma neuskaljena z zahtevami naloge. Tekmovalec se močno odmakne od predvidene teme.</p> <p>Besedilo je predvsem obnova oziroma naštevanje brez podkrepitev, lastnih stališč itd. Jezikovno in slogovno je sestavek manj ustrezen. Dolžina močno odstopa od predvidene.</p>
0	<p>Vsebina je nerelevantna. Tekmovalec piše o povsem drugih temah.</p>

Značilnosti vsebine prvega sestavka

1. Del (dvodelen):

Tekmovalec opiše nega od Arnoldovih bojev - izmed številnih možnih iz romana. Lahko so simbolni boji ali pa fizični spopadi:

- O svoji razdvojenosti: *Who am I?*
- Boj za preživetje, kot ga razberemo iz pogovora z učiteljem - Mr. P ("You've been fighting since you were born," he said. "You fought off that brain surgery. You fought off... all the drunks and drug addicts. You kept your hope." (p. 34). Navede vsaj en primer, ki nakazuje, kako je Arnold premagal celo vrsto neugodnih okoliščin (težko bolan otrok, fizično šibak, družinske okoliščine, nespodbudno družbeno okolje - pomanjkanje volje in energije za spremembe itn.).
- Odnos drugih do Arnolda (žaljenje, vzdevki, pretepi v rezervatu ("It's safer to stay at home. So I mostly hang out alone in my bedroom and read books and draw cartoons.") Njegov zaščitnik je Rowdy.
- Tudi na Reardanu se norčujejo iz njegovega imena (Junior).
- Pretep z Rogerjem: "Did you know that Indians are living proof that niggers fuck buffalo?"
- Na Reardanu ga je sram priznati, da je reven (pozabljena denarnica).
- Soočanje s smrtjo psa (Rowdy mu je povedal: »Nobody would miss me if I was gone").
- Soočanje s smrtjo bližnjih: babice, očetovega najboljšega prijatelja (Eugene), sestre Mary.
- Občutek nepripadnosti: "I guess it was hard to compare me to players from the past. I wasn't from the town not originally, so I would always be an outsider. And no matter how good I was, I would always be an Indian." (p. 144).
- Obe tekmi proti Wellpinit High School.
- Odhod iz rezervata – menjava šole: novo okolje, rasa, navade (bogatih) belcev.
- "No matter how old I get, I think I'm always going to be scared of falling." Z Rowdyjem splezata na visoko drevo pri jezeru. (p. 174).
- Občutki ob zapuščenju skupnosti ("I hoped and prayed that they would someday forgive me for leaving them. I hoped and prayed that I would someday forgive myself for leaving them." (p. 183).
- Za pravico do ubiranja svoje poti.
- Boj samim s sabo pred košarkarsko tekmo, ko se je prepričal/zavestno odločil, da se ne bo vdal nikomur in ničemur itn.

Tekmovalec predstavi /pojasni, kakšen je bil učinek, rezultat teh bojev (bitk): "and present the outcome of his fighting".

2. del (dvodelen): Tekmovalec izrazi svoje stališče, odnos (npr. strinjanje, čudenje, ...) do protagonistovega boja (ali bojev) in predstavi, ali mu je morda v čem podoben, ali pa se od njega razlikuje, in v čem. Svoje razmišljanje obvezno tudi podpre.

V pisnem sestavku mora tekmovalec dokazati, da pozna književno besedilo, ne pa da, na primer, zgolj navaja posamezna imena in/ali podatke in ob njih razmišlja zunaj predvidenih tem oz. motivov.

2. naloga: As time goes by ...

Pri vrednotenju te naloge upoštevamo, da pisec piše blog, kar lahko vpliva na slog, izbor besedišča (jezikovni register - celo rabo slenga), delno tudi na zgradbo.

VSEBINA

Število točk	Opisniki
5	Vsebina je v celoti ustrezna* , utemeljena in (kjer je potrebno) odlično podprta z dokazi iz romana ter vsebuje elemente izvirnosti* , je primerno jedrnata. Tekmovalec vključi in odlično razvije vse zahtevane iztočnice* . Dolžina* besedila ne odstopa bistveno od predvidene.
4	Vsebina je ustrezna , utemeljena in podprta z dokazi iz romana. Tekmovalec vključi in razvije vse zahtevane iztočnice. Obravnava potem presega povzemanje vsebine romana. Dolžina besedila ne odstopa bistveno od predvidene.
3	Vsebina je ustrezna , delno utemeljena in podprta z dokazi iz romana. Tekmovalec vključi in v celoti primerno razvije dve od treh iztočnic. Dolžina besedila je ustrezna in ne odstopa bistveno od predvidene. Tekmovalec mestoma ne upošteva predvidenih podtem. Prisotna so posamezna zastranjevanja in/ali leporečnje.
2	Vsebina je delno ustrezna , prisotne so vsebinske nejasnosti in/ali nedoslednosti. Premalo je podprta z dokazi iz romana oz. utemeljitvami. Besedilo vsebuje nepotrebne podatke in nerelevantne podrobnosti ali ponavlja vsebino. Tekmovalec vključi in dobro razvije eno predlagano iztočnico, druge le delno. Dolžina besedila bistveno odstopa od predvidene. Zastranjevanje in/ali leporečnje (dolgovezenje) je pogostejše/izrazito.
1	Vsebina je v glavnem neustrezna , ni ustrezno razvita. Besedilo je pretežno naštevanje brez ustreznih dokazov iz romana oz. drugih utemeljitev in podpor. Dolžina besedila bistveno odstopa od predvidene.
0	Vsebina je v celoti neustrezna ali besedila ni oz. je bistveno prekratko za presojo.

Značilnosti vsebine drugega sestavka:

- Tekmovalec piše v prvi osebi ednine.
- Piše blog, lahko pričakujemo, da nekako nagovarja bralce, ki so obenem lahko tudi sledilci, kar pomeni, da so kot taki že seznanjeni z določeno vsebino (zato npr. lahko pričakujemo manj pojasnjevanja, kdo je kdo; navezovanje na dnevnik itd.)
- Vključi in razvije vse dele iztočnice. Pri pregledovanju vzorčnih primerov je DTK ugotovila, izpuščanje delov, na primer, pri prvi iztočnici del, ki sprašuje po tem, kako je Arnold vplival na druge), ipd.
- Pri **prvi** iztočnici tekmovalec podrobneje predstavi le ENO osebo – pogosto tekmovalci omenjajo več kot eno osebo, ki je vplivala na Arnoldovo življenje (oz. meja z drugo(-imi) je precej zabrisana),

- Prva iztočnica je primerno/dobro razvita, če tekmovalec navede in obrazloži, KAKO in ZAKAJ konkretno je izbrana oseba vplivala na Arnoldovo življenje, ne pričakujemo pa splošnega povzemanja dogodkov, ki se nanašajo na izbrano osebo in ki ne nudijo relevantnih informacij. Na primer, če tekmovalec izbere Mary kot eno izmed ključnih oseb, ki so pomembno vplivale na Arnoldovo življenje, ne opisuje Maryjinega življenja, kot ga vidimo v romanu, temveč obrazloži, kako je njeno vedenje ali pa njena smrt vplivala na Arnolda.
- Pri **drugi** iztočnici tekmovalec izpostavi ODNOSE in ne zgolj osebe, ki so pripomogle k temu, da je Arnold "danes" tak, kot je.
- Čeprav tekmovalec tudi pri tretji iztočnici piše v prvi osebi (kakor da je Arnold), ni nujno, da vleče vzporednice z romanom; dopuščamo, da izraža mnenja in stališča, ki odražajo tekmovalca samega. Navede, ali se mu zdi pomembno, da stopamo v različne odnose in jih ohranjamo (npr. otrok-starš, brat-sestra, otrok-učitelj, vrstniki, sošolci, dekle-fant ...itn.) in s primerom ali dvema ponazori ta svoj pogled.

Še nekaj opaženih šibkosti:

- Tekmovalci ne upoštevajo dovolj iztočnic. Na vsebino vpliv tem iz nalog, ki so bila na tekmovanjih v prejšnjih letih.
- Pri večdelnih iztočnicah izpustijo del.
- Besedilo je predolgo. Lahko je sicer dobro napisano, a je preveč gostobesedno, lahko vsebuje preveč nerelevantnih podatkov in preveč pripovedi; manjka jedrnatost. Posamezna besedila krepko presegajo omejitve dolžine, tudi do dvakratne zgornje meje.

*ustreznost: Perspektiva: tekmovalec se mora postaviti v vlogo Arnolda nekaj let po nastanku dnevnika (mlada odrasla oseba). Če ne upošteva tega navodila, štejemo, da so vse iztočnice le delno ustrezno razvite in lahko dobi za vsebino največ tri točke.

V tem pisnem sestavku od tekmovalca pričakujemo, da se bo tematsko navezal na obe vodilni temi, predstavljeni v iztočnicah. Prvi dve iztočnici se vsebinsko navezujeta na roman, v tretji tekmovalec predstavi Arnoldova mnenja oz. stališča ter izkušnje, lahko tudi po nastanku dnevnika.

*izvirnost: Presoja, v kolikšni meri so iztočnice razvite na podlagi tekmovalčeve samostojne presoje in razmišljanja.

*iztočnice: Pri vrednotenju bodimo pozorni na večdelnost iztočnic (npr. glagoli *choose, explain, justify* itn.). Če niso razviti vsi deli, je iztočnica samo delno razvita, četudi je morda en del razmeroma bogat. Tekmovalec si lahko pogojno (delno) tudi sam izbere vrstni red iztočnic (Pozor, zadnja: *Finish ...*), vendar mora biti besedilo smiselno, koherentno in ustrezno zaokroženo. Tekmovalec vključi iztočnice, če jih samo omeni (prepiše iz navodil), a jih ne razširi. Iztočnice so razvite, če tekmovalec besedilo obogati s širšim opisom, utemeljitvijo ipd.

Besedilo mora biti dobro povezano in zaokroženo. Posamezni odstavki niso zapisani kot neposreden odgovor na iztočnice.

*Dolžina: Če besedilo nekoliko odstopa od predvidene dolžine, a je koherentno in smiselno, zaradi tega ne odštevamo točk. Besedila s približno dvakratnim predvidenim največjim obsegom besed (in več), pri katerih predolgo pisanje ni upravičeno s kakovostno vsebino, ovrednotimo z največ 3 točkami

pri tem kriteriju. Če tekmovalec pretirava v dolžini besedila in z več primeri ne doda bistvene podkrepitve, se to šteje kot slabost.

OPOMBE:

Če je vsebina popolnoma neustrezna oziroma sestavek ne ustreza naslovu in ne kaže učenčevega poznavanja književnega dela, nalogo v celoti ovrednotimo z 0 točkami.

Če tekmovalec v prvi in drugi iztočnici ne dokaže poznavanja književnega dela, vsebino ocenimo z največ 1 točko.

Če je vsebina ocenjena z 1 točko, lahko dobi tekmovalec pri drugih kriterijih največ po 2 točki.

Ocenjevalci pa ne vrednotijo stališč in vrednot, ki jih izraža tekmovalec, tokrat v osebi Arnolda, ne glede na to, koliko se strinjajo oziroma ne strinjajo z njimi.

BESEDIŠČE*

Število točk	Opisniki
4–5	Besedišče je pomensko povsem ustrezno in nadpovprečno bogato, napak v zapisu ni ali pa so prisotne izjemoma.
3	Besedišče je pomensko povsem ustrezno in pestro. Vsebuje posamezne napake v zapisu.
2	Besedišče je večinoma pomensko ustrezno, s posameznimi primeri neustrezne rabe. Je povprečno, občasno ponavljajoče. V besedilu je nekaj pravopisnih napak.
1	Besedišče je večinoma pomensko ustrezno, dokaj osnovno in se ponavlja, prisotno je večje število pravopisnih napak.
0	Besedišče je skromno oz. pogosto neustrezno rabljeno, pravopisne napake so tako pogoste, da je razumevanje sestavka zelo oteženo.

*Pri kriteriju »besedišče« se vrednoti tudi pravilnost zapisa, ki pa ima manjšo težo kot bogastvo in ustrezna raba besedišča.

SLOVNICA*

Število točk	Opisniki
5	Besedilo vsebuje raznolike, bogate in tudi zapletene slovnične strukture, napak v rabi in/ali tvorbi skoraj ni.
4	Besedilo vsebuje več raznolikih in bogatih slovničnih struktur, prisotne so posamezne manjše* napake v rabi in/ali tvorbi.
3	Besedilo vsebuje raznolike slovnične strukture, prisotnih je nekaj manjših napak v rabi in/ali tvorbi.

2	Besedilo vsebuje ozek nabor slovničnih struktur, prisotnih je nekaj osnovnih* napak v rabi in/ali tvorbi.
1	Besedilo vsebuje zelo ozek nabor slovničnih struktur, osnovne napake so pogoste, nekatere že ovirajo razumevanje besedila.
0	Slovnica je zelo slabo tvorjena in/ali rabljena, slovnične napake močno ovirajo razumevanje sestavka/večina slovničnih struktur je napačnih.

*Vrednotita se tako oblikoslovna kot skladenjska ravnina (npr. besedni red, raba priredij/podredij itd.). Izkazano bogastvo uporabljenih struktur oz. jezikovna zapletenost/kompleksnost imajo večjo težo kot jezikovna pravilnost (napake).

***manjša napaka:** neustrezno izbrana raba predloga, občasno napačna tvorba (npr.) nepravilne množine ipd.

***osnovna napaka:** napačna tvorba in/ali neustrezna raba slovničnega časa ipd.

Napačne rabe sosledja časov ter napačne tvorbe in rabe pogojniov ne štejemo kot napaki.

ZGRADBA

Število točk	Opisniki
4–5	Zgradba/struktura besedila je smiselna (logična), misli so jasno izražene in povezane. Členitev na odstavke* je ustrezna, vezljivost na ravni stavka, odstavka in/ali sestavka je dobra. Napak v rabi ločil skoraj ni.
3	Zgradba/struktura besedila je večinoma smiselna (logična, povezana), misli so dokaj jasno izražene in povezane. Notranja koherentnost besedila je šibkejša**. Besedilo je lahko nekoliko razvlečeno. Vezljivost je mestoma ohlapna. Členitev na odstavke je prisotna, občasno manj ustrezna.
2	Zgradba/struktura besedila je manj logična. Dobra vezljivost na ravni stavka in sestavka. Misli so manj jasno izražene. Prisotne so občasne napake v rabi ločil.
1	Zgradba/struktura besedila je manj smiselna in logična, misli so manj jasno izražene in povezane. Členitve na odstavke ni oz. je neustrezna. Pomanjkljiva vezljivost na ravni stavka in sestavka. Pogoste napake v rabi ločil.
0	Misli so nejasno oz. nerazumljivo izražene, tudi le navržene. Slaba (šibka) vezljivost.

* Značilnost odstavka je predvsem zaokrožena misel, ne pričakujemo pa strukture odstavka v smislu tematske povedi in podpore. Odstavki so ustrezno označeni z zamikom ali presledkom med vrstami. Če je sestavek napisan v enem odstavku, dodelimo največ 3 točke pri tem kriteriju.

** Odstavki delujejo nepovezani, tekmovalec jih oblikuje, na primer, kot neposredne odgovore na iztočnice. S prejšnjim odstavkom naslednji nima nobene vsebinske ali drugačne povezave.

Ličnosti pisnega izdelka ne vrednotimo. Sestavke, ki so lahko slabo berljivi, npr. zaradi pogostega urejanja (črtanja, dopisovanja ipd.), je treba obravnavati posebej.

Preglednici na zadnji strani tekmovalne pole.

Vpišite usklajeno oceno obeh ocenjevalcev. V primeru večjega razhajanja se posvetujte s članicami državne tekmovalne komisije.

Če tekmovalec za vsak posamezen kriterij ne dobi največjega možnega števila točk, ocenjevalci v stolpec »Utemeljitev« na kratko zapišejo, v čem tekmovalčevo besedilo odstopa. Pri tem upoštevate kriterije in opisnike. Utemeljitve naj bodo uravnotežene in naj ne izpostavljajo enega vidika, to je predvsem šibkosti ali napak.

Število točk v preglednici na koncu in na naslovnici pole se mora ujemati.

Državna tekmovalna komisija